

BRAŠKYNŲ ĮVEISIMAS

Veiksnių, apsprendžiančių šios kultūros derlingumą, yra keletas, *pradedant vietas, veislės, auginimo technologijos parinkimu ir, bene svarbiausia – savalaikės ir subalansuoto mitybos..*

Pirmiausia, ką reikia žinoti prieš įveisiant braškyną. Braškės gerai auga rūgščiose arba artimose neutraliai reakcijai dirvose (pH nuo 5 iki 6,8). Labai rūgščią dirvą reikia pakalkinti ne vėliau kaip 1–2 metus prieš braškyno įveisimą.

Braškės mėgsta derlingą, bet nepertreštą žemę.

Pageidautina, kad braškynes gruntinis vanduo būtų ne aukščiau kaip 0,6–0,8 m nuo dirvos paviršiaus. Braškėms netinka per didelė drėgmė, ypač lomos, kur pavasarį arba po gausios lietaus kaupiasi paviršinis vanduo. Tokiose dirvose rudenį, pavasarį ir vasarą liūčių metu augalai gali išmirti. Žiemą išmirkusiose dirvose labiau šąla augalų šaknys, o vasarą jos gali uždusti dėl deguonies stokos, be to, daug pūva uogos. Tenka paviršinį vandenį nukreipti gilesniais grioveliais už sklypo ribų arba pakelti sklypą – privežti daugiau žemių.

Braškių šaknys išsidėsčiusios sekliai, todėl šie *augalai jautrūs drėgmės trūkumui*. Jeigu braškių vegetacijos metu per mažai lyja, būtina jas laiku palaistyti, tuomet išaugins daug didesni derlių.

Geriausia braškes sodinti apsaugotoje nuo stiprių vėjų vietovėje – vasarą geresnės augimo sąlygos, vėjas nepažeidžia lapijos, mažiau išdžiūsta dirva, o žiemą susikaupia daugiau sniego, kuris apsaugo augalus nuo iššalimo. Tačiau visiškoje užuovėjoje padidėja oro drėgmė, uogos labiau pūva.

Jeigu braškės auga šlaituose, žemiausiose jų dalyse ir lomose šalnos labiau pažeidžia žiedinius pumpurus ir žiedus. Be to, renkasi vanduo, ir braškynas gali užmirti. Šlaito viršutinėje dalyje žiemą sniegas nuo braškių dažnai nupustomas ir jos gali pašalti, o vasarą vėjas džiovina žemę ir augalus. Tinkamiausia vidurinioji šlaito dalis.

Pietinėje šlaito pusėje braškės anksčiau sunoksta, bet žiemą būna plonesnė sniego danga, o pavasarį jis greičiau nutirpsta. Kai temperatūra svyruoja, braškės dažnai nukenčia nuo šalčių, ypač pavasarinį. Šiaurinėje šlaito pusėje, kur sniego daugiau, pavasarį jis tirpsta lėčiau, braškių vegetacija būna lėtesnė ir šalnos nepakenkia jų žiedams, bet uogos sunoksta vėliau negu kitose šlaito pusėse.

Nors braškėms nekenkia nedidelis pavėsis, bet geriau jos auga ir dera atviroje, saulėtoje vietoje. Nesodinkite jų po didelių vaismedžių vainikais bei šiaurinėje pastato pusėje.

Piktžolės naikinamos purenant tarpueilius, ravint, mulčiuojant ar purškiant herbicidais (jei auginami dideli plotai). Jauni braškynai purškiami praėjus savaitei po pasodinimo.

Jei buvo tręšta prieš sodinimą, jaunas braškynas papildomai tręšiamas nedaug kompleksiniais trąšomis (daugiau P ir K) su mikroelementais 200 kg/ha.

Kadangi braškės auga ir dera ne vienus metus, **svarbu teisingai paruošti braškyną kitiems metams.** Nuėmus derlių, lapai pjaunami tik ligotuose, kenkėjų apniktuose ir piktžolėtuose braškynuose. Pjaunama tuoj po derliaus nuėmimo, ne žemiau 5 cm virš ragelių. Nupjovus lapus, purenami tarpueiliai ir purškiami herbicidais.

Jei iki rugpjūčio mėnesio lapai dar nenupjauti, juos geriau palikti, nes sumažės uogų derlius, kereliai bus jautresni nepalankioms žiemojimo sąlygoms.

Uogoms nokstant, braškių kereliai beveik neauga. Nuėmus derlių, pradeda intensyviai augti nauji lapai, ūsai, šaknys, vėliau ir nauji rageliai. Kereliai vešliai auga nuo liepos vidurio iki rugpjūčio pabaigos. Tada braškes reikia papildomai tręsti ir laistyti. Braškės tręšiamos kompleksiniais trąšomis (daugiau P ir K) su mikroelementais 400–600 kg/ha ir 1–2 kartus laistomos vandeniu (jei žemė sausa).

Po to augimas sulėtėja ir prasideda žiedinių pumpurų formavimasis, kuris tęsiasi iki vegetacijos pabaigos ir kitą pavasarį. Vėliau pradėjus laistyti ir tręsti, lieka mažiau laiko žiediniams pumpurams susidaryti, todėl kitų metų uogų derlius bus mažesnis.

